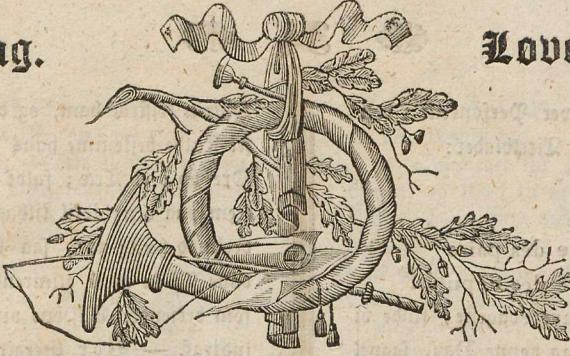

Syvende Aargang.

Nº. 9.

Loverdag d. 12 Januar.
1833.

FREDERIKSHAVNSPODSEDER.

Udgiven af A. P. Liunge.

Trykt i det Poppiske Officin.

Dette Blad forsendes, ifølge Kongelig allernaadigst Tilladelse, med Posten, saavel i Danmark, som i Hertugdømmene.

Folkestemningen i Frankrig.

Udtog af et Brev fra Burgund, skrevet i Slutningen af October 1832.

(Sluttet.)

* * *

Ligesom de Franske nu see sig fængslede ved Udlændets Indflydelse paa deres vakkende Regierung, saaledes stortede sig hidtil deres Haab om deres Naboers, Tydkernes, Medvirking paa Aarhundredets Land. Dette Haab blev rigtignok retfærdiggjort ved Tydkernes lydelige Declamationer, der idetmindste med Ord overbode hverandre, og derved droge alle Nationers Hine hen paa sig.

Meget ofte hører jeg nu siden Frankmænd sige: "Man har bebreidet os, som om vi stedse havde miskoldt de Tydsk, som om vi betragtede dem som slaviske Russler o. s. v.; en Beskyldning, for hvilken man, siden Warschau's Fal, ikke sjeldent vilde drage os til Ansvar. Vi vare derpaa siden stedse villige til at indromme vor Wildfarelse, især da Polakkerne eensstemmigen bragte os de fordeelagtigste Efterretninger om det tydsk Folk. Men hvad skulle vi nu sige, nu, efter de sidste Foranstaltninger i Tydkland? Hvem har nu taget fejl af det tydsk Folk; vi i vores tidligere Ideer, eller de ulykkelige Polakker i deres Dom over de Tydsk?" — Hvad skal Tydkeren i Frankrig svare paa Bebreidelser af denne eller lignende Natur? Han maa, han kan kun tie og slaae Dinene ned.

Hvad jeg her fortæller Dem om Frankrig fra Departementet de la côte d'or, vilde finde endnu mere Bekræf-

telse i de østlige Departementer. Den patriotiske Stemning, der her hersker i Landsbyerne, blomstreer endnu sterkere i hine Stæder, f. Ex. Mez, Nancy, Strasborg o. s. v., som det af mange offentlige Veretninger ved flere Anledninger forlængst vil være Dem bekendt. Omgangen med Mellemklassen i hine Stæder soarer i enhver Henseende til den Land, som de Ordforende mangfoldige Gange have lagt for Dagen. Et eneste Charakteertræk kan her være nok. En Flygtning, der for den polske Sag var forvist 20 Mile fra Grenden og 40 Mile fra Paris, opholdt sig hemmelig nogle Mænner i Strasborg efter flere Maaneders Fraværelse. Han listede sig om Aftenen ind i sin Skomagers Boutik, for i en Jart at trække et Par nye Stovler paa. Man vurde kun faa Ord, medens Skomagerkonen stillede sig for Glasboren paa Boutikken. Den brave Borger vendte sig bort, for at afsøtte nogle Pletter paa den blanke Støvle. Det var Forbittrelsens Zaarer, der fra hans Kinder vare trillede ned paa den. Ved den uilsomme Afseeed trykkede han Flygtningens Haand og sikkede: "Lev vel! far med Gud! vær kun taalmodig! Døsaar Dere Forlossningstime vil slaae!"

Et Product, der characteriserer den nu herskende undertrykte Land i Frankrig, er, blandt Andre, en Calender for Aaret 1833, der er udkommen i Mez, og af hvilken et Oplag paa 20,000 Exemplarer allerede var bortrevet i Slutningen af September. Den udkom i Quart, paa 80 Pagina, smukt trykt, under følgende Titel: "Messager patriote de l'est. Almanach populair pour 1833. A Metz chez Lamort, rue du palais No. 10. Prisen 7 Sous, et Dosin 3 Fr. 10 Sous, 50 Exempl. 13 Fr. o. s. v.

altfor original. En overfladisk Sammenligning, som Deres, er netop den, jeg aldeles ikke kan være tjent med, og som jeg herved protesterer imod. — De Naive ere sedvanlig godslidende Bøesner, og vi have vistnok ogsaa med et saadant "fækkeligt" Menneske at bestille, som i Bevidstheden af, at han med sine egne "klunte" Brændehuggernæver vilde udsette Tule- og Nytaarsgaven for en altfor rud Behandling, naar han tog ordentlig fat i den, ikke har nænet at yde den mere end en overfladisk Berørelse, ved hvilken da let det Finere kan være undgaet hans ved litterært Brændehuggerarbeid forhørde Møvers Slovede Tole-sands. Atter et Beviis paa "Gjennembladrerens" snurrigt Charakteer, da han i Gjerningen ikke har meent det saa slemt, og dog i Talen lader saa vred som en Tydsker. — Hr. Sforza ender sine mange naive Bemærkninger med en endnu mere naiv, hvori han ganske troskyldigen tilstaaer sin Udgiftighed til at besvare et Spørgsmaal, som rigtignok Ingen har bedet ham om at fremsette, og som han altsaa, da han jo bekjender, at han ikke selv kan svare paa det, hellere skulde have ladet blive reent borte. Det er ligesom Barnet, der i naiv Genfoldsighed ofte tankeløst opkaster Spørgsmaal, det hverken selv kan besvare, eller overhovedet venter besvaret. Ligesaa instinctivært undslipper Hr. Sforza et Spørgsmaal, som blot synes at vise sig her for at gjøre Honneurs for den gamle Sandhed: En Nar kan spørge mere end syv Wise kunne svare paa. Hr. Sforza kunde og burde altsaa a priori have indseet Umuligheden af selv "at give et tilsfærdstilende Svar"; ja at ikke engang Hr. Sforza + 7 Wise kan gjøre det, er en saare let Slutning. Egentlig raaber altsaa den naive Brændehugger blot for sin egen Fornsieelse i Skoven, at dog idetmindste Echo kan kaste ham hans eget Spørgsmaal i Næsen som Svar. — Beskyldningen for Plagiat falder næsten tilbage paa Hr. Sforza selv, som, naar han expectorerer sig mod "Mennesker, hvis poetiske Impotents forbod dem selv at skabe Noget", saa noget nær synes at have nedladt sig til at plagiere — — — Adresseavisen, hvis Personer stundom slaae om sig med de ligesaa vagtige Ord: "Ingen maa betro Nogen Noget, da saadant ikke bliver besat!", o. dsl.

Dog — er ikke Hr. Sforza i al Uskyldighed kommen til den Gre at ligne en Glasfiker — idetmindste der i, at hans lille Text har født en Commentar, der er bleven større end hele Texten var det værd? Vi faae nu til Slutning give ham en lille Text, der kan forstaaes uden Commentar. Hvis De, høfsterede Hr. Bidrager, kalder Det Plagiat, at have indslættet en Situation blandt ganske andre Omstændigheder, andre Begivenheder, i andre Hensigter, under et aldeles forskelligt Forhold til og Forbindelse med Forvirklingen i Stykket, blandt ganske andre Personer og andre Charakterer end Enten sfa's, saa er jeg bange for at Deres estetiske Skrupler ville node Dem til, isølge Deres Consequence (isafal man tor antage en saadan), med nok saa grundet Skjæl at anlægge Sag paa salig Plautus's og Terents's Begne imod S. L. Hr. Baron Holberg, salig, angaaende plagierede Ting i Jacob v. Thybo, i Abracadabra o. s. v., endvidere paa Hr. Anton Walls Begne contra Roverborgens Forfatter, fremdeles paa "Indtogets" Forfatters Begne contra Forf. til Kong Salomon og Jorgen Hattemager, endydermere paa Preciosas Forfatters Begne contra Forf. til et noget lignende Hittebarns-Wenne i Elverhoi, osv., osv.,

osv. Maa da! De vil i Processers Antal selv overgaae en vis Magister.

Saameget for denne gang. Sækun Agtelse for Publicum og Ulyst til at plage det med den Slags literære Feider, som, Gud være lovet! endeligen engang synes at være gaet af Mode, men Hr. Sforza har behaget at ville indføre paan, lod mig betænke mig saa længe paa, om jeg overhovedet skulde svare eller ikke. Saameget er vist, at jeg for min Deel hverken har Lyst eller Tid til at skrive mere mod en Herre, hvis Endesnak om Potents eller Impotents muligen kunde fremkalde fra en af Siderne Uttringer, der vare altfor delicate til at høres af høviske Dren. Forf. til det i "Anonym Tule- og Nytaarsgave for 1833" indførte Lyftspil.

Nyheds-post.

Kjøbenhavn d. 12te Januar 1833. — Hr. Professor Thieles Værk over Thorvaldsen omtales nu med hændes næs i flere tykke Tidsblade. Man læser saaledes en Anmelselse af samme i "Blätter für literarische Unterhaltung" (Ocbr. 1832). Rec. ytrer sig heri med Begeistring om Thorvaldsen: "Når man vil fremstille den nærværende Tidsplastik i Modsatning til hvad der er blevet præsteret i det forrige Aarhundrede, og sammenligne den med Antikens Vand, Smag og Stil, saa er det vore Samtidiges enstemmige Dom, at den repræsenterer i een Mand, i Thorvaldsen. Thine, der allerede havde et Navn før ham: Canova, Dannecker, Schadow, Ohmacht, Scheffauer o. s. fr. have, deels ved deres Talents Grænder, deels ved Mangel paa lige Begyndelige af Forholdene, ikke opsvunget sig til denne uomtvistelige Høide af Meisterslab; men ere blevne tilbage enten indenfor en mere indskrænket Kreds af Productivitet, eller ved Begyndelsen til Naturens og Antikens dybe Studium, eller i tidlige Skolers, isærdeleshed de franske, Lænker, hvilke maatte være dem til hinder i den reelt-plastiske Opsatning og en fuldkommen sandbør Fremstilling. Ogsaa af de yngre berømte Mestere er Ingen ham liig i Ideernes Rigdom, Finderlighed og Storhed, eller kommen foran ham i den plastiske Udførelse; især det vilde være uretfærdigt at berøve Mand som Wagner, Oberhard, Tieck, Rauch, Schwanthaler Noget af deres forjente Høder og at ville stille dem i Skægge ved en Sammenstilling med Thorvaldsen." Han omtaler dernæst den Træ, det forlangt har været at see noget fuldstændigt og påalideligt offentliggjort om Thorvaldsens Liv og Kunstsænk, og glæder sig ved, at det Forstet, at leve et Værk, som omfatter den store Kunstners Liv og Virken, er satte af en Mand, "der baade har Talent, Eerdom og Mod til, ligeaa rigtigt som smagfuldt at fuldføre hvad han har begyndt og hvilken saavel hans eget indvorfede Kald og patriotiske Interesse, som den Lejlighed, hans Embedsstilling gav ham, vel have givet ham den første Impuls." Ved at omtale at Forfatterens Hovedhensigt var, ei alene at leve en fuldstændig Fremstilling af Thorvaldsens plastiske Productioner; men ogsaa at gjengive dem i den oprindelige chronologiske Orden, bemærker Rec., at "denne Opgave, der var forbundet med utrolige Bansætigheder, desvagtet heldigen er blevet løst; men ogsaa kun ved en overordentlig Glid, en utrættelig Ømhu og Gransning." — "Fremstillingen af Thorvaldsens stille Liv og hans fordringsfri Charakter danner den sjællandske Ramme til Totalbilledet af hans udmarkede Kunstneriske Virksomhed og Høder. For ret at fremhæve Gjenstanden for denne Skildring indslættes mange Anekdoter og enkelte Træk af Mesternes Liv, korte Svar, i hvilke Geniets og Charakterens hele Størhed ligger, summe Uttringer, som ofte bedst lade os belære Landens indre Sprøg. Saaledes runder det Enkelte sig til et imponerende Heelt; thi Intet er tilfældigt og væsentligt hos en stor Mand."